

वन जमीनीवरील अतिक्रमणदारांची पात्रता
तपासण्यासाठी नियुक्त जिल्हास्तरीय समिती
रद्द करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.३८५/जमीन-०१,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- ०५ डिसेंबर , २०२५.

वाचा :- १. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. एलईएन १०७८/३४८३/ग-१, दि.२७.१२.१९७८
२. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण १०९५/२३२५/प्र.क्र.९६/ज-१, दि. २०.१२.१९९५
३. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २००२/प्र.क्र.३७२/ज-१, दि.१०.१०.२००२
४. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२००६/प्र.क्र.९८/ज-१, दि.२३.०४.२००७.
५. महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्र. कार्यशा-२०२५/प्र.क्र. ०६/म-८ दि.०९.०४.२०२५.

प्रस्तावना :-

संदर्भ क्र. ३ वरील शासन निर्णय दिनांक १० ऑक्टोबर, २००२ अन्वये दि.३१.३.१९७८ पर्यंत वन जमिनीवरील अतिक्रमणदारांचे दावे तपासावयाचे आदेश देण्यात आले होते. परंतु केंद्र शासनाच्या पर्यावरण व वन विभागाने दिलेल्या आदेशानुसार आता दि.२५.१०.१९८० च्या कालावधीपर्यंचे वन जमिनीवरील अतिक्रमणदारांच्या दाव्यांची तपासणी करण्यासाठी केंद्र शासनाने दि.०३.११.२००५ च्या पत्रानुसार मार्गदर्शक तत्त्वेही विहित केली आहेत. सदर मार्गदर्शक तत्त्वांची अंमलबजावणी करण्याकरीता शासनाने राज्याच्या सर्व जिल्ह्यांमध्ये गाव पातळी, तालुका पातळी आणि जिल्हा पातळीवर समिती नियुक्त करण्याचा निर्णय घेतला असून त्याप्रमाणे समिती कार्यरत आहे. तथापि, संदर्भ क्र. ४ वरील नियुक्त करण्यात आलेल्या अभ्यास समितीने आदिवासी जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्कांची मान्यता) अधिनियम २००६ दि.३१.१२.२००७ पासून राज्यात लागू झाला असून त्या अधिनियमाखली तयार करण्यात आलेल्या नियमांतर्गत जिल्हास्तरीय समिती स्थापन करण्यात आलेली असल्यामुळे संदर्भ क्र. ४ वरील शासन निर्णय दि.२३.०४.२००७ रद्द करण्याची शिफारस संदर्भ क्र.५ द्वारे गठीत अभ्यास समितीने केली आहे. सदर समितीच्या शिफारशीनुसार उक्त संदर्भ क्र.४ वरील शासन निर्णयानुसार कार्यरत जिल्हास्तरीय समिती रद्द करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

संदर्भ क्र. ५ वरील अभ्यास समितीच्या शिफारशीनुसार दाव्यांचे पुनर्विलोकन करण्याकरीता संदर्भ क्र. ४ च्या शासन निर्णय नुसार कार्यरत असलेली जिल्हास्तरीय समिती आणि आदिवासी जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्कांची मान्यता) अधिनियम २००६ दि. ३१.१२.२००७ नुसार कार्यरत जिल्हास्तरीय समितीच्या कामकाजातील

साधर्म्य आणि प्रशासकीय वेळेचा होणारा अपव्यय टाळण्यासाठी संदर्भ क्र. ४ च्या शासन निर्णयानुसार कार्यरत असलेली जिल्हास्तरीय समिती या शासन निर्णयाद्वारे रद्द करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५१२०५१३१५४९७९१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मोहसिन रा. शेख)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
७. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
१०. अपर मुख्य सचिव (महसूल, मुद्रांक शुल्क व नोंदणी), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
११. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर
१२. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/ नागपूर
१३. जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे.
१४. नोंदणी महानिरिक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१५. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.
१६. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग.
१७. सर्व विभागीय आयुक्त.
१८. सर्व जिल्हाधिकारी.
१९. नगर भूमापन अधिकारी, सांगली
२०. सर्व सह सचिव / उप सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१. सर्व अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२२. उप सचिव (ज-१), यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२३. निवड नस्ती (ज-१)